

Notitie griffies Purmerend-Beemster voor organisatie betrokkenheid gemeenteraden bij het fusieproces Purmerend-Beemster

versie: december 2018

De betrokkenheid van de raden valt uiteen in een palet aan 'instrumenten' om passend in te zetten. De toepassing van instrumenten zou moeten worden opgelijnd met de activiteiten voor inwoners, waardoor ook raadsleden de punten vanuit de inwoners kunnen meenemen, dan wel de ruimte hebben om direct vanuit de inwoners hun volks vertegenwoordigende taak op te pakken.

Palet:

• Formele momenten

Het fusieproces kent vanuit de wet een aantal vaste formele momenten. Voor formele onderwerpen, die in beide raden komen, stellen we het volgende voor: politiek vooroverleg met de stuurgroep, waar fracties uit beide raden door middel van meningsvorming laten zien hoe zij erin staan en politieke vragen kunnen stellen aan de stuurgroep. Gevolgd door lokale commissievergadering waar het overleg/debat verder gaat met de colleges. De besluitvorming vindt plaats in de eigen raden. Het eerste formele moment is gepland voor september 2019, het herindelingsontwerp. Daarna volgen er nog meer (zie tevens de planning van het plan van aanpak). Elke raad kan vanzelfsprekend op elk moment met zijn college formeel politiek overleggen, als dat nodig is.

• Themabijeenkomsten (gezamenlijk)

Deze kunnen worden uitgeschreven in conferentievorm of andere werkvormen. Eventueel met inwoners/ instellingen/bedrijven. Het doel van een themabijeenkomst is het uitdiepen van een onderwerp, bijvoorbeeld bij de start na een formeel moment. De conferentievorm is geschikt als de projectgroep/stuurgroep veel input en suggesties nodig heeft. Een idee is om bij de eerste themabijeenkomst de start te markeren een kennismakingsquiz (of iets anders leuks voor de gemeenteraden).

• Klankbordgroep (gezamenlijk)

Beemster en Purmerend regelen zelf de bezetting. Voorstel Purmerend: 1 woordvoerder per fractie. Voorstel Beemster: 1 vast lid namens elke fractie. Vrij toegankelijk voor andere raads- en commissieleden (toehoorders). Hetgeen is besproken, is in principe vertrouwelijk tenzij anders wordt afgesproken na afloop van een bijeenkomst. Frequentie: structureel elke 4 weken. Scope: tussendoor informeren door projectleiding aan raden over voortgang, processtappen, dilemma's, aan te pakken vraagstukken enz. Rol klankbordgroep: Mee- en tegendenken. Geen formele invloed; de vragen/opmerkingen zijn geen onderdeel van een politieke strategie. De klankbordgroep wordt een succes als raden en projectleiding openlijk met elkaar op basis van vertrouwen kunnen communiceren. De locatie wordt afgewisseld tussen Purmerend en Beemster. In goed overleg is afgesproken dat Purmerend de (technisch) voorzitter (in de persoon van een raadslid) levert. De bijeenkomsten worden voorbereid in overleg tussen de projectleiding en de griffie(r)s van beide gemeenten.

- Informatiebijeenkomsten (gezamenlijke presentaties)

Als (tussen-)resultaten openbaar gedeeld kunnen worden, dan past een informatiebijeenkomst voor de beide raden gezamenlijk. De informatiebijeenkomsten zijn vrij toegankelijk voor het publiek. De stuurgroep is verantwoordelijk voor de inhoud.

- Kennismaking en uitwisseling tussen de raden (gezamenlijk)

Dit zijn werkbezoeken voor de beide raden gezamenlijk met een gericht programma om elkaar de gemeente te laten zien / nader te leren kennen. Daarnaast kunnen raden ook zelf aangeven bepaalde onderwerpen (alvast) in gezamenlijkheid op te pakken. Deze wensen lopen via de griffie(r)s.

Uitvoering palet:

Zowel in de klankbordgroep als bij de andere bijeenkomsten is dit een interactie tussen de projectleiding, onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep – raden. Als er behoefte is bij raden individueel om over ontwikkelingen met het eigen college te spreken dan moet dit in de betreffende gemeente zo worden georganiseerd en die ruimte moet hiervoor ook zijn/blijven.

Voor de bijeenkomsten van de klankbordgroep zal door de gezamenlijke griffies een planning¹ worden gemaakt op aangeven van de projectorganisatie.

De thema-, informatie- en kennismakingsbijeenkomsten worden georganiseerd door en onder inhoudelijke verantwoordelijkheid van de stuurgroep, in nauwe afstemming tussen de gezamenlijke griffies en de projectleiding.

Communicatie van genomen besluiten. Het is wenselijk dat de raadsleden worden uitgenodigd voor het bijwonen van de persmomenten over genomen besluiten en hierin ook, indien mogelijk/gewenst vanuit de raad, een rol worden gegeven.

Bijlage:

- passage uit het Plan van Aanpak over de rol van de gemeenteraden

¹ Voorlopig geplande data klankbordgroep:

- 9 januari 2019 (bij Purmerend),
- 11 februari 2019 (bij Beemster),
- 18 maart 2019 (bij Purmerend),
- 15 april 2019 (bij Beemster).

Bijlage

uit het Plan van Aanpak herindelingsontwerp Beemster-Purmerend oktober 2018

5.2 De rol van de gemeenteraden

De gemeenteraden treden op als opdrachtgever voor de colleges om het voorbereidingsproces in te richten en uit te voeren. De gemeenteraden hebben ook het budgetrecht, waarmee autorisatie wordt verleend voor de, in het kader van de fusievoorbereiding, te maken kosten. De gemeenteraden beslissen in 2019 formeel over het herindelingsontwerp (mei) en over het herindelingsadvies (oktober-november).

In overleg met de griffie is gekeken naar hoe de betrokkenheid van de raden in de periode voorafgaand aan de besluitvorming geborgd kan worden. Dit staat los van de mogelijke behoefte van de raden om over ontwikkelingen met het eigen college te spreken.

Informatiebijeenkomsten eigen gemeente

Gezien de impact van het fusieproces is het van belang dat alle raadsleden de mogelijkheid hebben zich gedurende het proces te laten informeren in extra te beleggen informatiebijeenkomsten in de afzonderlijke gemeenten. Dit kunnen algemene bijeenkomsten zijn wanneer (tussen-) resultaten openbaar gedeeld kunnen worden of over specifieke onderdelen van het proces. In de informatiebijeenkomsten komen de procesvoortgang, eventuele onvoorziene ontwikkelingen en achtergronden aan bod.

Gezamenlijke klankbordgroep fusie

In een zogenaamde gezamenlijke klankbordgroep fusie wordt raadsleden gevraagd mee te denken over de inhoud van het herindelingsontwerp. Dit ter optimalisatie van de inhoud hiervan voorafgaand aan besluitvorming in de raad. Processtappen, dilemma's en aan te pakken vraagstukken komen in de klankbordgroep fusie aan bod. Beemster en Purmerend organiseren zelf de bezetting van de klankbordgroep, waarbij in Purmerend met een vaste woordvoerder per fractie wordt gewerkt en in Beemster met afgevaardigden per fractie zoals reeds is georganiseerd. De klankbordgroepen zijn vrij toegankelijk voor andere raads- en commissieleden en zijn in beginsel niet openbaar.

Gezamenlijke raadsbijeenkomsten Beemster-Purmerend

De gemeenteraden van Beemster en Purmerend worden in het proces uitgenodigd voor gezamenlijke bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten kunnen in het teken staan van ambtelijke informatie overdracht, maar ook in onderlinge kennismaking, discussies of themabijeenkomsten. Deze bijeenkomsten hebben geen politiek karakter waar wethouders het woord voeren, maar zien toe op kennismaking/netwerken, (ambtelijke) informatievoorziening en onderlinge discussie.

In een nader uit te werken communicatieplan (zie 4.6) wordt ingezet op stevige communicatie in het proces, waar ook de betrokkenheid van en communicatie met de raad onderdeel van kan zijn, zoals:

- De organisatie van laagdrempelige bijeenkomsten waarbij raadsleden bij elkaar in de gemeente op werkbezoek kunnen zodat onderlinge bekendheid van elkaars gemeente ontstaat.
- De rol van de raden bij gezamenlijke bijeenkomsten die de afronding van fasen in het proces markeren als dergelijke bijeenkomsten er gaan komen. Denk hierbij aan de officiële presentatie van de door raden vastgestelde documenten. De actieve rol van de raad is belangrijk in verband met de beeldvorming naar buiten: het gaat immers over besluiten van de raden. Nu worden besluiten veelal in de vorm van een persbericht naar buiten gebracht, maar zou ook anders kunnen.